

οὐτοῦ. γιατὶ εἰν' ἄβυσσο Ζάχ. Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. Ζάχ.

γ) Χάσμα ἐδάφους ΝΠολίτ. Παραδ. 2,702. Συνών. Τούλια γ μένος τόπος. δ) Τὸ χάσμα, τὸ βάθος τοῦ στόματος Ἀπούλ. (Καλημ.): Ἀττον ἄβυσσο φαίνεται ἡς πάει οὐάνοντα σὰ μία ἄρια συμπατία (ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ στόματος τῆς φαίνεται νὰ βγαίνῃ σὰν ἔνα συμπαθής ψύσημα). 2) Κόλασις Ρόδ. κ.ά. —ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἀν.: Νὰ πάγης 'ς τὴν ἄβυσσο τὸν ἄβυσσον! (ἄρια) Ρόδ. Νὰ πάγης τὰ ἄβυσσα! αὐτόθ. "Ω, ποῦ νὰ πάρῃ ἡ ἄνσσα καὶ νὰ πετρώσεται! (ἡ ἄβυσσος νὰ δεχθῇ τὸν λόγον καὶ ἡ πέτρα νὰ παλύψῃ αὐτόν! Λέγεται πρὸς ἔκεινον, τοῦ ὅποιου ἀποδοκιμάζομεν τοὺς λόγους) αὐτόθ. || Ποίημ.

Καὶ δὲν ξέρουμε ποιὲς δύναμες
καὶ ποιᾶς ἄβυσσος δαιμόνοι,
στρίγλες ποιὲς ἀνταρμαστῆκαν

ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἀν. Ἡ σημ. αὗτη ἡδη μεταγν. Πβ. Λουκ. Εὐαγγ. 8,31 «καὶ παρεκάλουν αὐτὸν (ἐνν. τὰ δαιμόνια) ίνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν».

ἀβωλογύριστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀβωλογύριστος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βωλογυρίζω.

Ἐκεῖνος, τοῦ ὅποιου δὲν ἀντεστράφη τὸ χῶμα βαθέως καὶ καλῶς, ὥστε νὰ διαλυθοῦν οἱ ὁγκώδεις βῶλοι, ἐπὶ τῆς καλλιεργουμένης γῆς: Ἀβωλογύριστος δαξές(κῆπος). Ἀβωλογύριστη πρασά (πρασιά). Τὴν ἄλλην ἐβδομάδα τὸ 'σκαψα, μὰ τοσὰ μόνο ποῦ τὸ 'σκαψα καὶ ὅτι νὰ τὸ ξανασκάψῃ, θὰ φανθῶ, γιατὶ τὸ 'φηκ' ἀβωλογύριστο (τοσὰ=έτσα, ἔτσι).

ἀβωλοκόπητος ἐπίθ. Σύρν. ἀβουλοκόπητος Σύρν. ἀσβωλοκόπητος Πελοπν. (Λακων.) ἀσβωλοκόπιστος Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βωλοκόπω, παρ' ὁ καὶ σβωλοκόπω. Τὸ ἀσβωλοκόπιστος ἐκ παρετυμ. πρὸς τὰ ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ. παραγόμενα.

Ἐκεῖνος τοῦ ὅποιου δὲν συνετρίβησαν οἱ βῶλοι, ἐπὶ ἀγροῦ ἔνθ' ἀν.: Χωράφι ἀσβωλοκόπητο Λακων. Πβ. μεταγν. ἀβωλόκοπος.

Τὸ φυτὸν κίσιον τὸ λοβέλλειον, παραλλαγὴ ὑπόψιλον (cirsium Lobelli var. hypopsilum) τῆς δημάδους οἰκογενείας τῶν ἀγκαθιῶν, τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (compositae), ζιζάνιον ποῶδες. [**]

ἀγάγγωτος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γαγγρώνω.

Ο μὴ παθὼν παράλυσιν τῶν μελῶν τοῦ σώματος εἴτε ἔξ ἀσθενείας εἴτε ἔξ ισχυροῦ πλήγματος ἔνθ' ἀν.: Όλει τὸ κορμίν ἀτ' ἐγαγγρῶθεν καὶ τὸ ἔραν τὸ δέργ' ἀτ' ἐπέμ' νεν ἀγάγγωτον (ὅλον τὸ κορμί της παρέλυσε καὶ τὸ ἐν χέρι της ἔμεινεν ἀγ.). Χαλδ.

ἀγαδάκι τό, Κρήτ.

Ὑποκορ. τοῦ ούσ. ἀγᾶς ἀπὸ τοῦ θέμ. τοῦ πληθ. ἀγᾶδες.

1) Μικρός, νεαρός ἀγᾶς. 2) Πληθ. ἀγαδάκια τά, εἰων. οἱ Τοῦρκοι: Τώρα δὲν ἔχομεν ἀγαδάκια, ἐπήγανε 'ς τὴν Κόκκινη Μηλεά.

ἀγαδέλλι τό, ἀμάρτ. ἀγαδέλλ' Λέσβ.

Ὑποκορ. τοῦ ούσ. ἀγᾶς. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀγαδάκι.

Κυρίως ὁ μικρὸς ἀγᾶς. Ἡ λ. ἐν τῷ αἰνίγμ. Ἀπλώνου τὸν πιφκέλλ', καθίζ' τ' ἀγαδέλλ' (τῷ ὑπαινισσομένῳ τὸν χειρόμυλον. πιφκέλλ' ἐκ τοῦ ἐπευκέλλι=τάπτης).

ἀγαδέρι τό, ἀμάρτ. ἀγαδέρ' Προπ. (Αρτάκ.)

Ὑποκορ. τοῦ ούσ. ἀγᾶς διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-έρι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀγαδάκι.

Μικρὸς ἀγᾶς: Ἀσμ.

Νὰ τὸ δώκη ἀγᾶς σταφύλι | κ' ἡ ἀγάδαινα κουλλίκι,
τὰ μικρὰ τὰ ἀγαδέρια | νὰ τὸ δώκουν σιμιτέρια
(βαυκάλ. σιμιτέρι=κουλουράκι).

ἀγαδικά τά, ἀμάρτ. ἀγαδικά Κάλυμν. ἀγάδικα Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγᾶς. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀγαδάκι.

1) Οἱ κύριοι, οἱ οἰκοδεσπόται ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ὑπηρέτας Κάλυμν. Συνών. ἀφεντικά. 2) Οἰκογένεια ἀγάδων, γενεὰ ἀρχοντικὴ Μεγίστ.: Ἀσμ.

Ἡ κόρη ποῦ σᾶς δίσουμεν δὲν εἰναι ἀφ' τὴ στράτα,
μόν' εἰναι ἀπ' τ' ἀγάδικα κι ἀπὸ τὰ κουσουλάτα.

ἀγαδοπούλλα ἡ, Ιων. (Κρήν.) Κρήτ. Μεγίστ. Πελοπν. ἀγαδόπουλλο τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγᾶς καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ποντιλος-ποντιλα-ποντιλον, περὶ ής ίδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,636 κέξ. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀγαδάκι.

Τέκνον ἀγᾶ ἀρρεν ᷄ θῆλυ, συνήθως θωπευτικῶς ἔνθ' ἀν.: Ἀσμ.

Τούρκους σκοτώνουσι πολλοὺς καὶ πάνοντοι καὶ σκλάβους καὶ τέσσερ' ἀγαδόπουλλα ἀπὸ τοῖς γενιτσάρους Κρήτ.

Νὰ τὸ δώσ' ἀγᾶς σταφύλι | κ' ἡ κυρὰ τὸ καριοφύλι
καὶ ἡ μικρὴ -ῆ-ἀγαδόπουλλα | τὴ σακκούλλα μὲ τὴ βούλλα
(βαυκάλ.) Πελοπν.

Τὸ ἔκοψέν του ἀγᾶς λιμόνια | το' ἐ ἀγάδαινα τουδώνια
το' ἐ μικρὴ ἀγαδόπουλλα | ἔκοψέν του ἀπὸ οῦλα
(βαυκάλ.) Μεγίστ.

ἀγαδωτὸς ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγᾶς καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ω τός. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀγαδάκι.

Ο ὅμιος πως πρὸς ἀγᾶν (ίδ. λ.)

ἀγαζιλάευτος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γαζιλαεύω.

Ο μὴ ἐρραμένος μὲ γαζί, ὅπερ εἰναι εἰδος φαρῆς. Συνών. ἀγάζω τος.

ἀγάζωτος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γαζώνω.

Ο μὴ γαζωμένος, ἡτοι ὁ μὴ ἐρραμένος μὲ γαζί: Ποδεὰ - φούστα ἀγάζωτη. Ματινὲς ἀγάζωτος. Ἐχω τόσα σεντόγια κουμένα καὶ μένουν ἀγάζωτα σύνηθ. Συνών. ἀγάζειλάευτος.

